

Framtida dricksvattenförsörjning i Borås

Kompletterande samrådsunderlag inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för ny ytvattentäkt i sjön Tolken i Borås och Ulricehamns kommuner

Borås 2023-03-21
Magnus Kårestedt, VD
Borås Energi och Miljö AB

1 Administrativa uppgifter

Sökande:	Borås Energi och Miljö AB, org nr 556527-5590
Postadress:	Box 1713, 501 17 Borås
Kontaktperson:	Anders Fransson, projektledare Borås Energi och Miljö AB
Tel kontaktperson:	033-35 74 76, 0768-88 74 76
E-post:	anders.fransson@borasem.se
Berört län:	Västra Götalands län
Berörda kommuner:	Borås Stad och Ulricehamns kommun
Juridiskt ombud:	Anders Linnerborg, Setterwalls Advokatbyrå Malmö AB Emelie Sandberg, Setterwalls Advokatbyrå Malmö AB
Författare:	David Klemetz, Sweco Sverige AB

2 Kompletterande samråd

Borås Energi och Miljö AB ("Bolaget" eller "BEM") har i december 2021 ansökt om tillstånd för uttag av vatten från sjön Tolken i Borås Stad och Ulricehamns kommuner. Ansökan skickades in till Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt ("MMD"). Efter att ansökan lämnades in har kompletterande undersökningar och fördjupade analyser medfört att BEM vill justera och komplettera ansökan i vissa avseenden. Med anledning av detta avser BEM genomföra ett kompletterande samråd och avser att göra det i skriftlig form med särskilt berörda. Det kompletterande samrådet berör således endast de i detta dokument presenterade förändringarna jämfört med det tidigare genomförda samrådet.

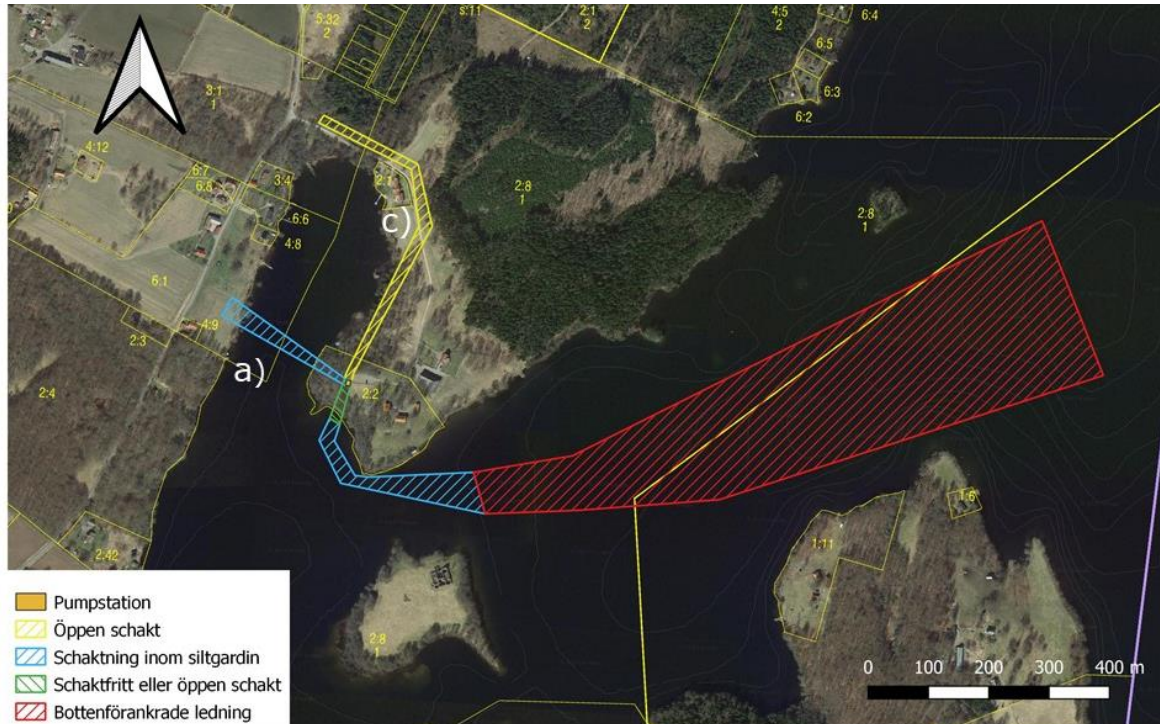
När samrådet har genomförts kommer en skriftlig samrådsredogörelse upprättas och biläggas övriga ansökningshandlingar.

2.1 Justering av ledningsdragningar

Kompletterande geotekniska sonderingar på Sundholmen utfördes i november 2022. Slutsatserna från tolkade borrhningar tillsammans med expertutlåtande visar att styrd borrhning på Sundholmen inte rekommenderas för det tidigare redovisade landtaget, främst med tanke på den stora blockförekomsten samt grunda jorddjup. Med anledning av detta, och för att minska de fysiska ingreppen på Sundholmen, har en alternativ ledningskorridor för intagsledningen tagits fram, se Figur 1. Delar av intagsledningen schaktas då ner i sjöbotten söder om Sundholmen (inom det blåskrafferade område i Figur 1). Ledningen (PE900) förläggs så att hela röret täcks minst 0.5 m. Landfästet hamnar betydligt närmare pumpstationen och ledningsschaktet på land blir väsentligt kortare än i tidigare redovisat alternativ.

Förutsättningarna för att utföra det nya landtaget schaktfritt håller för närvarande på att utredas (inom det grönskafferade område i Figur 1). Alternativt så utförs landfästet med traditionell schaktning inom detta område, vilket skulle medföra en schaktsträcka på ca 35 m och ett schaktdjup på ca 5-6 m. Schaktarbetet medför att de träd som står i strandkanten behöver tas bort inom en ca 15 m bred korridor, se Figur 2.

Den nya alternativa ledningskorridoren är nu huvudalternativ jämte den ledningskorridor som tidigare redovisats i tillståndsansökan.

Figur 1 Alternativ ledningsförläggning och landfäste på södra sidan av Sundholmen

Den nya intagsledningen hamnar i närheten av gamla brofundament i sundet söder om Sundholmen. En anmälan om intrång i fornlämningsmiljö har i februari 2023 lämnats in till Länsstyrelsen.

Sedimentprover uttagna inom det blåskafferade området söder om Sundholmen, se Figur 1, visar på grovt bottenmaterial av sand och grus och liten mängd finmaterial. Detta är positivt då grumlingsrisken minskar men som extra försiktighetsåtgärd planeras all schaktning ske inom siltgardin för att minimera grumling.

Figur 2 Foto taget från ungefärligt läge för pumpstation, söderut mot nytt landfäste (jfr grönskrafferat område i Figur 1)

Vidare avråds även från styrd borrning över viken, dvs för ledningsdragningen från råvattenpumpstationen in till fastlandet. Ledningarna kommer här att behöva anläggas genom schakt i sjöbotten. Alla grävningsarbeten kommer utföras inom siltgardin för att minimera grumling.

Alternativ A, d.v.s. ledningsdragning rakt över viken in mot fastlandet, utgör huvudalternativ för ledningsdragningen. Tidigare redovisat alternativ B utgår från ansökan. Alternativ C är fortfarande kvar som alternativ.

Ovan beskrivna åtgärder utgör vattenverksamhet enligt 11 kap. 3 § 1 st. p. 4 miljöbalken och Bolaget justerar därför tidigare angiven beskrivning av den sökta verksamheten så att även den nya ledningskorridoren för intagsledning samt ledningsdragningen från pumpstationen in till fastlandet omfattas av Bolagets tillståndsansökan.

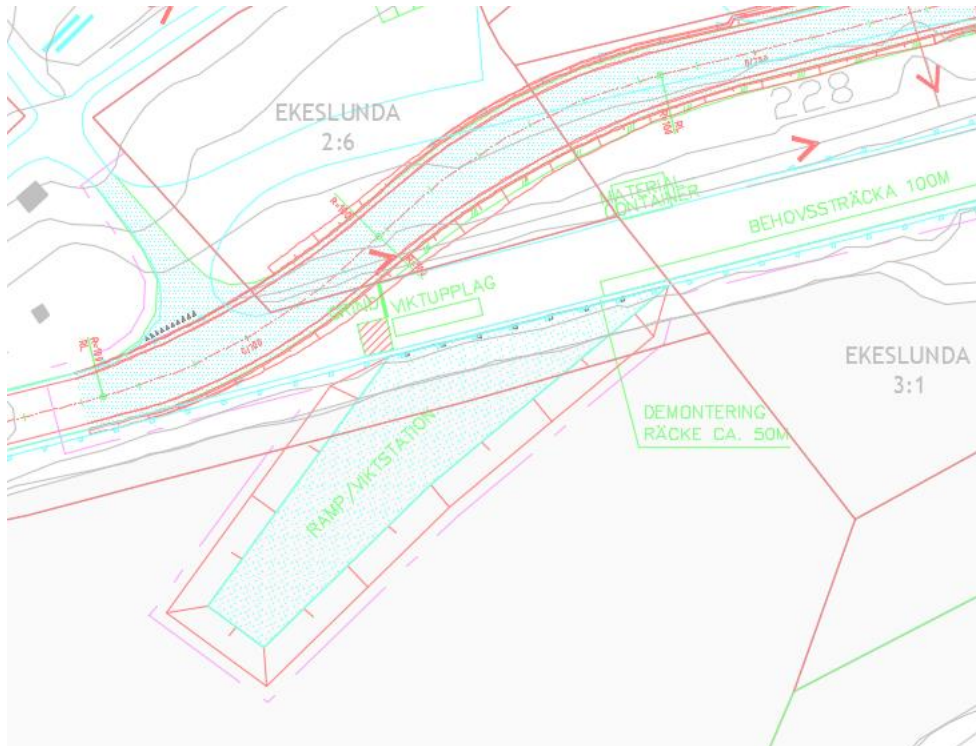
2.2 Nödutlopp m.m. från avloppspumpstation vid Sundholmen

Råvattenpumpstationen och kursgården på Sundholmen önskas förses med kommunalt vatten och avlopp. En tryckspill- och dricksvattenanslutning kommer därav anläggas till/från råvattenpumpstationen. Ledningarna samförläggs i ledningsgraven mellan Sundholmen och fastland. Som skyddsåtgärd förläggs avloppsledningen i tätt skydds-rör över viken. Från avloppspumpstationen som placeras i anslutning till råvattenpumpstationen kommer en nödutloppsledning att samförläggas i schaktet för intagsledningen ner till strandkanten (inom grönskrafferat område i Figur 1).

2.3 Produktionsplats

Som en del i den ansökta verksamheten ingår att producera och lansera ledningar från produktionsplatsen i Ulvungviken i norra Tolken. BEM har efter ansökans inlämnande närmare utrett hur detta ska genomföras vilket beskrivs nedan.

Från Väg 1704 anläggs en tillfällig ramp ut i sjön vid Ulvungviken enligt Figur 3 som ska användas för att lansera ut svetsad och viktad sjöledning från produktionsplatsen.

Figur 3 Planbild över ramp.

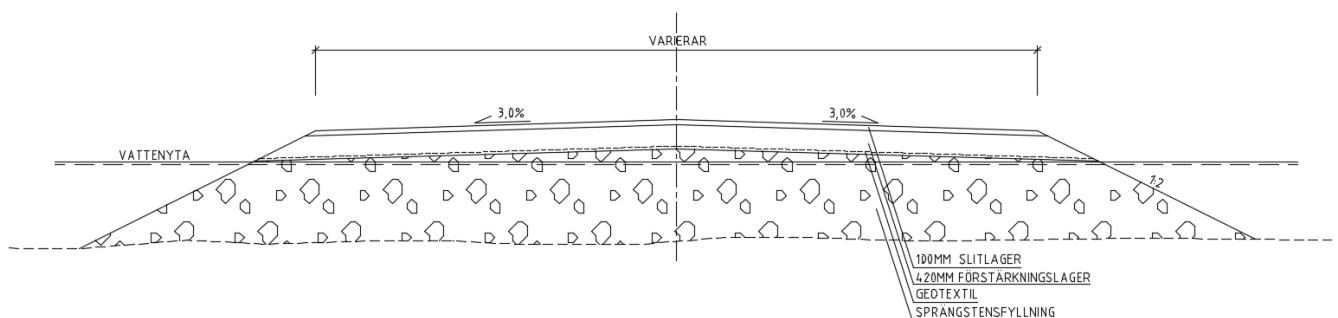
Längs med vägen finns idag ett sidoräcke av typen W-profil som demonteras på en sträcka av ca 50 m för att ge åtkomst till sjön. Därefter bortför man på samma sträcka det erosionsskydd som idag finns utlagt längs sjön. Därefter sker en successiv utfyllnad i sjön med större sprängsten i botten upp till vattenytan med grävmaskin. Dessa massor ska vara rena och tvättade för att inte skapa onödig grumling. Ovanpå denna fyllning läggs en geotextil och sen ett förstärkningslager av packad 0-90 och därpå ett finare slitlager av grus med fraktionen 0-20. Förstärkningslagrets underkant läggs på en sådan höjd att den aldrig befinner sig under vattenytan, se Figur 4.

Färdig yta på utfyllnad blir ca 2.100 m².

Efter avslutat arbete schaktas rampen bort med grävmaskin och lastbil. Ytor och räcke återställs.

Schaktning i vatten sker inom siltgardin för att minimera grumling.

Tiden från att rampen anläggs till att den schaktas bort och arbetsområdet återställs bedöms till ca 18 mån.

Figur 4 Sektion ramp.

3 Preliminär påverkansbedömning

Med den nya föreslagna ledningskorridoren minskar omfattningen av jord- och bergschakt på Sundholmen väsentligt. Det nya landtaget och ledningsdragningen på Sundholmen kommer om möjligt utföras med schaktfri metod vilket medför att miljöpåverkan då bedöms bli mycket begränsad. Om landfästet behöver utföras med traditionell schaktning så medför det grumlande schaktarbete i strandzon. Allt schaktarbeten i strand- och grundområden kommer att utföras inom siltgardin för att begränsa grumlingspåverkan. Träd som står i strandkanten kommer behöva tas ner inom en ca 15 m bred korridor.

Risken att spillvatten når sjön via bräddning från spillvattenpumpstationen eller från ledningsbrott i spillvattenledningen över viken bedöms som mycket liten. Särskilt med tanke på att anläggningen är mycket litet belastad, helt nybyggd samt att spillvattenledning förläggs i tätt skyddsror.

Miljöpåverkan från ovan beskrivna arbeten bedöms som liten och ger sammantaget en något mindre miljöpåverkan än tidigare redovisat alternativ då omfattningen av djupa jord- och bergschakt på Sundholmen minskar väsentligt.

Miljöpåverkan från ramputbyggnaden bedöms som liten då grumlande arbeten är begränsad i tiden, då fyllningslager i vatten anläggs med grova och tvättade fraktioner och nyttjande av siltgardin samt att rampen kommer avetableras när anläggning av ledningen i sjön är slutförd.